

DATOS IDENTIFICATIVOS

Aspectos didácticos e organizativos da educación especial

Materia	Aspectos didácticos e organizativos da educación especial			
Código	O05G110V01908			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Cid Sabucedo, Alfonso			
Profesorado	Cid Sabucedo, Alfonso			
Correo-e	acid@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O título desta materia é orixinario do Título de Mestre, especialidade de educación Especial, aprobada polo Real Decreto 1440/1991 (*B.Ou.E., DE 11 de outubro). Tamén son orixinarios os seus contidos. Ambas, materia e contidos, son recuperados como materia *optativa para o Grao de Educación Infantil. Na Mención de Educación Especial. Dáse a circunstancia de que esta mención no citado Grao é %ou201*Cúnico%ou201D nas 50 Universidades españolas que imparten este título. Con ela trataríase de acceder ao coñecemento dos modelos didácticos e organizativos relacionados coas *NNEE.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
A2	Capacitar os docentes para que aprendan a promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
A3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
A4	Proporcionar ás alumnas e aos alumnos recursos para fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
A5	Promover estratexias adecuadas para que na súa futura práctica docente as alumnas e alumnos poidan reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
A6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
A9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
A11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B5	Coñecemento de informática
B6	Capacidade de xestión da información
B7	Resolución de problemas
B8	Toma de decisións
B9	Traballo en equipo
B13	Razoamento crítico
B14	Compromiso ético

B18	Liderado
B19	Coñecemento doutras culturas e costumes
B21	Motivación pola calidade

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
A1 Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil	A1	B1
A2 Capacitar aos docentes para que aprendan a promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva *globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, *psicomotora e *volitiva	A2	B1 B2
A3 Diseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos	A3	B2
A4 Proporcionar ás alumnas e aos alumnos recursos para fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles	A4	B7 B8
A5. Promover estratexias adecuadas para que na súa futura práctica docente as alumnas e alumnos poidan reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia	A5	B8 B9
A6. Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión	A6	B1 B6
A7 Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia		B5
A8 Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvemento que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia		B6 B8
A9 Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida	A9	B8 B9 B18
A10 Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias		B14 B18 B19
A11 Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes	A11	B13 B21
A12 Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan os colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativo		B1 B6 B7 B13 B14

Contidos

Tema

1. O contexto da Educación Especial.	1.1. Principios reguladores da educación especial.
2. Modalidades didácticas para a atención ás necesidades educativas especiais.	1.2. Principais necesidades educativas específicas.
3. Modalidades organizativas para a atención ás necesidades educativas específicas.	2.1. As Adaptacións do Currículo nos diferentes Niveis Curriculares.
4. Os profesionais da Educación Especial.	3.1. Estrutura organizativa para atender a diversidade.
5. A organización de recursos materiais en Educación Especial.	4.1.- O docente de Educación Especial. A súa formación e sentido actual
6. A Familia e a comunidade educativa como axentes de integración.	5.1.- A estrutura da Escola para atender ás *NNEE
	5.2.- Materiais específicos para atender as *NNEE
	6.1. A relación familia escola

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	8	24	32
Seminarios	14	14	28
Titoría en grupo	12	18	30
Traballos de aula	14	28	42
Actividades introdutorias	3	9	12
Probas de resposta curta	2	4	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	A través desta metodoloxía farase a presentación dos temas lxicamente estruturados coa finalidade de facilitar información organizada seguindo criterios adecuados á finalidade dos mesmos. Consistirá na exposición verbal por parte do profesor dos contidos da organización escolar. Así mesmo, esta metodoloxía é propicia para a participación dos estudantes a través da formulación/contestación de preguntas, exposición de puntos de vista, etc. COMPUTA NA AVALIACIÓN CONTINUA.
Seminarios	A través dos seminarios abordaranse temas específicos, que permitan profundar os contidos da materia. É dicir, utilizaranse como complemento das clases teóricas. COMPUTAN NA AVALIACIÓN CONTINUA
Titoría en grupo	A través delas o profesor facilitará e orientará aos estudantes no seu proceso formativo, tanto en aspectos relativos á materia ou ao proceso de aprendizaxe. COMPUTAN NA *EVALUACION CONTINUA
Traballos de aula	Nos traballos de aula os estudantes, de forma individual ou en grupos, realizarán proxectos supervisados polo profesor. COMPUTAN NA AVALIACIÓN CONTINUA
Actividades introdutorias	Esta sesión servirá para presentarlle aos estudantes a materia: competencias, contidos, planificación, metodoloxía, atención personalizada, avaliación e bibliografía

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Durante a realización das metodoloxías de titoría, estudo de casos e realización de proxectos, os mesmo que durante a realización de portafolios/dossieres e traballos; é dicir, durante o tempo en que se realizan estas actividades prestarase a atención adecuada aos estudantes ao obxecto de atender e resolver as súas dúbidas referidas á materia de organización do centro escolar.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Como actid ad evaluadora ten por obxecto avaliar as actividades e tarefas realizadas durante a súa execución. Para iso terase en conta a asistencia e a participación dos estudantes	25 Hasta el 25
Seminarios	Na avaliación desta actividade terase en conta a busca de documentación, lecturas e intervencións realizadas	20 Hasta el 20
Titoría en grupo	Durante a realización das tutorías en grupo aténdese ao estudante na súa aprendizaxe segundo os seus perfís diferenciados e individualizados. No seu desenvolvemento realizarase unha avaliación continúa e formativa utilizando os procedementos de: Observación (rexistros, listas de control, etc.).	15 Hasta el 15
Traballos de aula	Na avaliación dos traballos de aula teranse en conta os seguintes criterios: 1º.- Aspectos formais (15%) 2º.- Calidade de/os traballos (70%) 3º.- Exposición oral e resposta ás preguntas expostas (15%)	20 Hasta el 20
Probas de resposta curta	A través destas probas preténdese constatar a precisión conceptual e terminolóxica dos aspectos relativos á INNOVACION E INVESTIGACIÓN DIDÁCTICA: Neste tipo de exames cada pregunta curta ten unha puntuación individual, a suma destas preguntas reflicte a puntuación do exame. Para aprobar a MATERIA é necesario obter, polo menos o 60% de de a devandita puntuación	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

La nota final de la materia tiene de los componentes:

1º.- La puntuación/es obtenida por el trabajo realizado durante el curso (EVALUACIÓN CONTINUA)

2º.- La calificación obtenida en la PRUEBA DE RESPUESTA CORTA (examen)

Sí bien, para superar la materia la nota de el examen tiene que ser, como mínimo, un 60% de el valor de la misma

Con independencia da súa asistencia ou non ás clases, o alumnado gozará de condicións equivalentes de avaliación

En el caso de superar la materia en la primera convocatoria, la nota de la EVALUACIÓN CONTINUA se mantendrá para la segunda convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

- Carbonell, R. (2009). Educación Especial en europa. Valencia. Tirant o Blanch.
- Cid, A.; Domínguez, E e Pérez, A. (2007). Modelo político educativo para a atención ás necesidades educativas especiais en Galicia. Santiago de Compostela: Tórculo.
- Grau, C. (1998). Educación especial: da integración á educación inclusiva. Valencia: Promolibro.
- Puigdemívol, I. (1999). A educación especial na escola integrada. Barcelona. Graó.
- Soa, T. e López, N. (1998). Aspectos didácticos e organizativos da educación especial. Granada: Grupo Editorial Universitario.
- Zabalza, M. (Dir.) (2003). A educación especial en galicia. Análise da situación actual e propostas de futuro. Santiago de Compostela: Unidixital.
- Zabalza, M. e Cid, A. (2004). Integración escolar en Galicia. Aspectos curriculares da resposta á diversidade, vistos polos directores de centros escolares. Ciencias da Educación, 200:375-395.
- Zabalza, M. e Cid, A. (2004). Integración escolar: aspectos organizativos para a atención aos alumnos con necesidades educativas especiais na comunidade autónoma de Galicia vista polos directores de centros escolares. Ensino, 22:237-261.

Recomendacións
